

ชื่อเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหาร
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย อัจฉริยา เคแสง บริญญา ค.ม. (การบริหารจัดการการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.สมเจตน์ ภูครี ประธานกรรมการ

อาจารย์สุทธศัน แก้วคำ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การปฏิบัติตามพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู จำนวน 476 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.32 – 0.87 และค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่และ ร้อยละ การทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการทดสอบที (*t-test*) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ One-way ANOVA โดยการทดสอบค่าสถิติ *F* (*F-test*)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก รองลงมา คือ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์ และพฤติกรรมภาวะผู้นำที่ดูบุคคลเป็นหลัก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามพฤติกรรมภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง ๓ ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ดีบุคคลเป็นหลัก ($f=75$) โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ของครูตามความคิดของตนแต่คำนึงถึง ความเหมาะสม ($f=20$) ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ไว้อย่างชัดเจน ($f=15$) และต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ($f=10$) พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์ ($f=60$) โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาและมอบ อำนาจหน้าที่ให้กับคณะกรรมการไม่ห่วงว่าจะเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ($f=30$) ต้องการให้ ผู้บริหารสถานศึกษานำเอาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปปฏิบัติ ($f=25$) และต้องการให้ ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณามอบหมายหน้าที่ให้กับคณะกรรมการบทบาทหน้าที่ ($f=20$) และแบบภาวะ ผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ($f=45$) โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ต้องการให้ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ถือเอกสารเปียบเล็ก ๆ น้อย ๆ มาทำหน้าที่บริหารงานตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ($f=20$) และต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยแก้ปัญหาเรื่องส่วนตัวของคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อโรงเรียน ($f=15$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Leadership Behaviors of School Administrators in Maha Sarakham Provincial Administrative Organization

AUTHOR : Archareeya Khesaeng DEGREE : M.Ed. (Educational Administration)

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purpose of the research is 1) to investigate leadership behaviors of school administrators in Maha Sarakham Provincial Administrative Organization, 2) to compare the opinions of school administrators and teachers toward the leadership behaviors, and 3) to find some useful suggestions for improving the leadership behaviors of the administrators in Maha Sarakham Provincial Administrative Organization. The samples were 476 school administrators and teachers. The instrument was a questionnaire with .32-.87 discrimination indices, and .97 reliability index. The research statistics used were mean, standard deviation, frequency, and percentage. T-test was employed for hypothesis testing, and F-test was used for one-way analysis of variance (One-way ANOVA).

Results of the research are as follows:

1. The overall leadership behavior of the school administrators and teachers in Maha Sarakham Provincial Administrative Organization was at a high level. The three high rated behaviors of the leadership were school based leadership, cooperative leadership, and person based leadership respectively.

2. The opinion of the school administrators and teachers towards the leadership Behaviors regarding the different positions was different at the .05 level of the statistical significance. Conversely, the opinion of the school administrators and teachers toward the leadership behaviors regarding the different sizes of schools was not different at the .05 level of the statistical significance.

3. Regarding the frequency of suggestions, the three most frequent suggestions are person based leadership ($F = 75$), cooperative leadership ($F = 60$), and school based leadership ($F = 45$).